

KESKKONNAMINISTEERIUM

Kukruse A-kategooria jäätmeoidla korrastamine

Raul Kurrista

Keskkonnaministeerium / jäätmeosakonna peaspetsialist

20.10.16

Korrastamise eesmärk

- Tagada keskkonnaohutus, piirata edasist reostamist ning lõpetada ühtlasi lähipiirkonna elanike tervise jätkuv kahjustamine.
- Välistada aheraineladestu iseeneslik süttimine lähtuvalt aherainemäe sees toimuvatest protsessidest (utmine, termooksüdatsioon).

Korrastamise kohustus

- direktiiv 2006/21/EÜ

„liikmesriigid tagavad, et nende territooriumil asuvates suletud jäätmeoidlates, sealhulgas peremehetud jäätmeoidlad, mis põhjustavad olulist negatiivset keskkonnamõju või võivad keskpika või lühikese aja jooksul kujuneda ohuks inimeste tervisele või keskkonnale, koostatakse inventarinimestik ja seda ajakohastatakse korrapäraselt“

- jäätmeseadus § 33²

Korrastamise kohustus

- „Suletud, sh peremeheta jäätmeheidlate inventeerimisnimestiku koostamine“ (2012 AS Maves) liigitab Kukruse aheraineladestuse puistangu nr 1 A-Kategooria ohtlikkusega kaevandamisjäätmete hoidlaks

Korrastamise kohustus

- jäätmeseadus § 27² lg 3

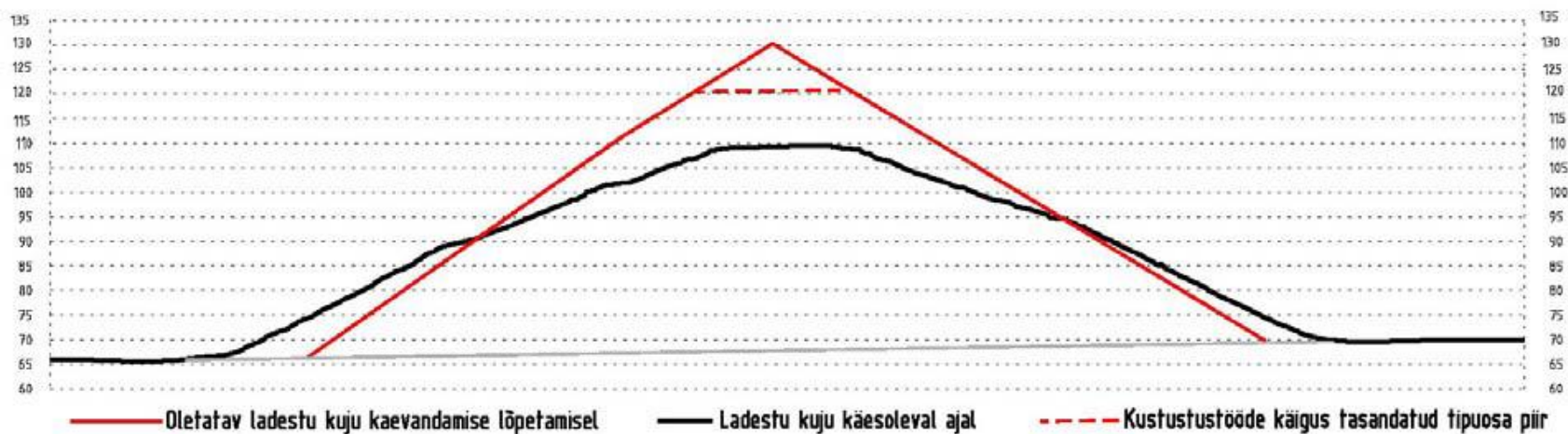
„suurõnnetuse ohuga jäätmehoidla projekteerimisel, rajamisel, kasutamisel, hooldamisel, sulgemisel ning järelhooldamisel võtta kasutusele vajalikke meetmeid, et vältida selliseid õnnetusi ja piirata nende kahjulikke tagajärgi inimese tervisele või keskkonnale, piiriülesed mõjud kaasa arvatud“

Strateegilised dokumendid

- Keskkonnastrateegia aastani 2030 (2007) seab eesmärgiks aastaks 2030 likvideerida kõik teadaolevad jääkreostusobjektid.
- Kukruse jäätmeoidla keskkonnoohtuks muutmine on seatud oluliseks tegevuseks ka „Riigi jäätmekavas 2014 – 2020“.
- Ida-Viru maakonnaplaneering

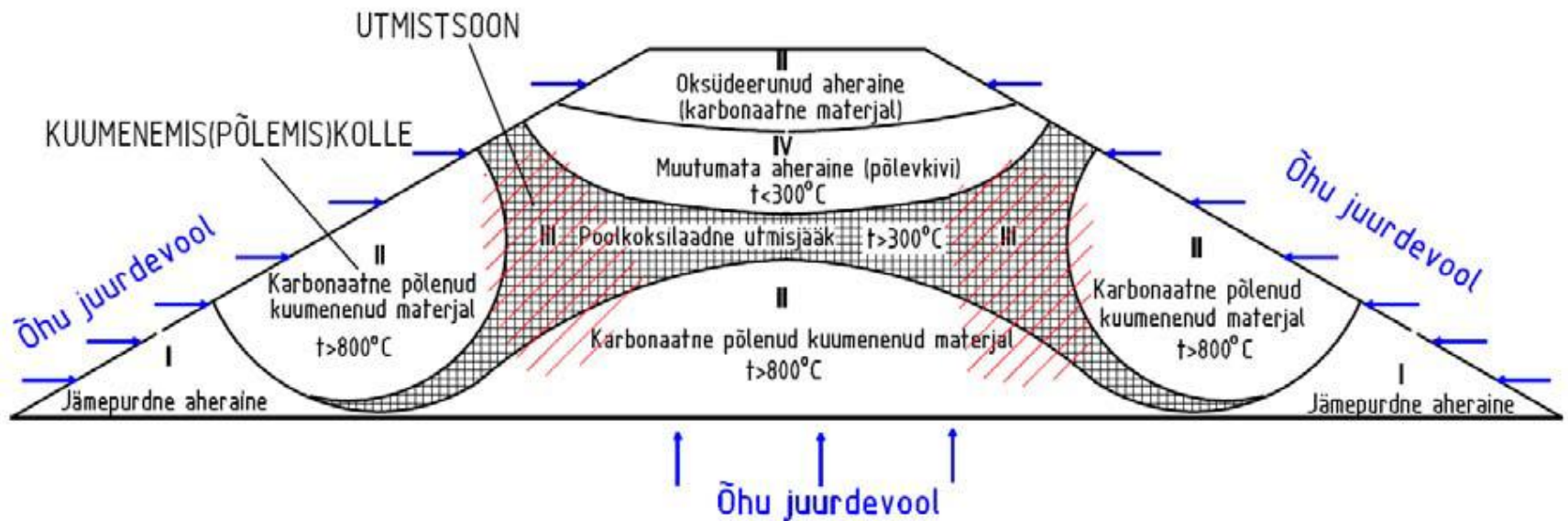
IPT uuring

- Koosneb põlevkivi kaevandamisel tekkinud aherainest, mille hulka sattus ka põlevkivi
- Põles möödunud sajandi 60-ndatel ja 70-ndatel
- Kustutati veega ja kujundati madalamaks

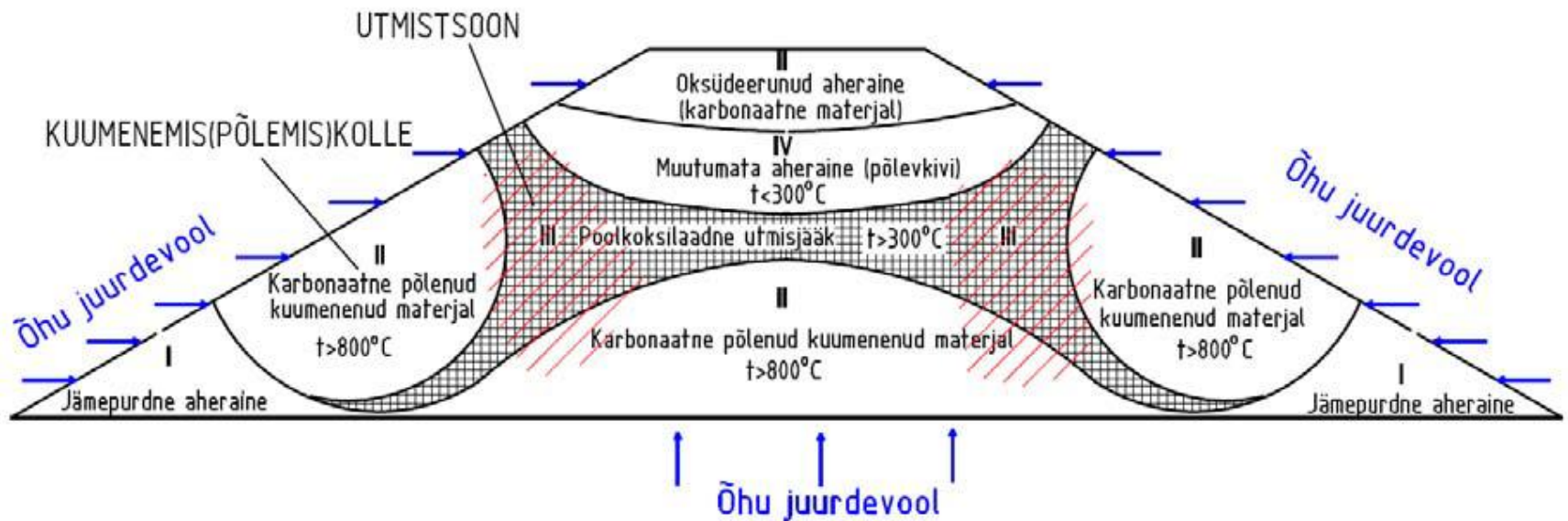
IPT uuring

- I tsoon – täide ja peamiselt lubjakivist koosnev aheraine mäe jalami osas
- II tsoon – karbonaatne põlenud-oksüdeerunud materjal

IPT uuring

- III tsoon – utmisjääk
- IV tsoon – põlemata aheraine (peenpõlevkivi)

IPT uuring

Põlemine

- >800°C
- CO₂, veeaur
- SO₂, NO_x
- Põlevkivituhk
- Saab kustutada summutamisega

Utmine

- 300-600°C
- H₂S ja õligaasid
- Aurude kondenseerumisel tekib põlevkiviõli (osa valgunud põhjavette)
- Ei vaja hapnikku

IPT uuring

KKM määrus nr 39 (11.08.2010)

	PA6/VV2	künnisarv	piirarv
Proovivõtukoht			
Benseen	12	0,2	5
Atsenaften	33	1	30
Fluoreen	32		
Fenantreen	140	0,05	2
Antratseen	130	0,1	5
Fluoranteen	28		
Püreen	110	1	5
Benso(a)anthratseen	55		
Krüseen	29		
Benso(b+k)fluoranteen	17	0,03	0,3
Benso(a)püreen	25	0,01	1
Dibenso(ah)antratseen	4,3		
Benso(ghi)perüleen	12	0,02	0,2
Indeno(123cd)püreen	4	0,02	0,2
PAH 10 VROM (sum)	430		
PAH 16 EPA (sum)	620	0,2	10
Naftaproduktid			
(C10-C12)	680		
(C12-C16)	7700		
(C16-C21)	7200		
(C21-C30)	3200		
(C30-C35)	520		
(C35-C40)	120		
Sum (C10-C40)	19000	200	600

ületab piirarvu

Vastavalt seadusandlusele tuleb reostus likvideerida.

Ainus reaalne ja kiire olukorra parandamise võimalus on reostusallika likvideerimine.

IPT uuring

- Mäel on oluline mõju põhjaveele ja õhule
- Avaldab lühi- kui pikaajalises perspektiivis mõju inimeste tervisele.

IPT uuring

- 0-alternatiiv lükkab probleemi lahenduse edasi
- Mäe katmine senises kohas ei ole sobiv lahendus
- Erinevate lahendusvariantide maksumus on analüüsitud tasuvusuuringus
- Muu hulgas analüüsiti lubjakivilasundi betoneerimist kaevanduskäikude tasemeni ladestu kontuuris ja katmist

IPT uuring

- Mäge teisaldatakse ülalt kihi kaupa
- Ei soodustata tõmmet alt jämepurdse tsooni avamisega
- Kuni 0,5 m paksuselt paigaldatuna jahtub kuum materjal 24 tunni jooksul alla 100°C
- Reostunud materjal sorteeritakse välja
- Uus ladestu kujundatakse viisil, mis välistab utmise, isesüttimise ja kuumenemise

Eriplaneering ja KSH

- Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 01.10.2016 määruse nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga objektide nimekiri“ punktist 11 on kaevandamisjäätmete hoidla üle 25 000 tonni jäätmete ladestamiseks olulise ruumilise mõjuga ehitis.
- Planeerimisseaduse § 95 lõike 1 kohaselt koostatakse kohaliku omavalitsuse eriplaneering olulise ruumilise mõjuga ehitise püstitamiseks, kui olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoht ei ole üldplaneeringus määratud.

Eriplaneering ja KSH

- Kohtla valla üldplaneeringus (kehtestatud Kohtla Vallavolikogu 28.09.2012 määrusega nr 32) ei ole määratud olulise ruumilise mõjuga ehitise asukohta.
- PlanS § 95 lõike 5 kohaselt on kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamisel kohustuslik keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Edasised tegevused

- 2018 aastal KSH ja eriplaneeringu lõpp, mille järel korraldatakse hange.
- Töödega saab eeldatavalt alustada 2018 aasta jooksul.

KESKKONNAMINISTEERIUM

Aitäh!

Raul Kurrista

raul.kurrista@envir.ee